

КОРЕНИ УЈЕДИЊЕНЕ ЕВРОПЕ

Иван Вукадиновић¹

„Нас више интересује уједињена Европа као хармонична породица народа од било које државе“, Адолф Хитлер, Нирнберг 1937.

Текст Мирослава Лазањског *Србија на западу*, објављен у Политици од 12. априла ове године, подстакао ме је на шире истраживање. Нешто пре тога упознао сам се фразеологијом „европских вредности“ која је била коришћена у Србији 1941. године, у време немачке окупације. Сличности са фразама савремених „европејаца“ биле су више него очигледне. А онда, откриће равно шоку или откровењу, чак и за мене коме су корени данашње идеологије европског уједињења били поприлично јасни.

Дакле, Лазањски је у свом тексту рекао:

„Технологија транспорта и телекомуникација смањује раздаљине између народа и то ће неминовно довести до европске интеграције, велики немачки рајх ће реорганизовати Европу, срушити границе које још раздвајају европске народе и омогућити им да лакше живе заједно; за 50 година људи више неће размишљати у категоријама нације“, говорио је Гебелс 1940. године.

Пропагандна реторика, класичан параван за агресију: добро знамо шта је зликовац Гебелс имао тада на уму. Но, Хитлер је у Нирнбергу 1937. рекао и ово: „Нас више интересује уједињена Европа као хармонична породица народа од било које државе“. А онда је покренуо своје тенкове. Међутим, најарткулисанија нацистичка мисао по овом питању ће се искристалисати 1942. на великој конференцији у Берлину на тему „Europäische Wirtschaftsgemeinschaft“, или дословно „Европска економска заједница“. Закључак конференције: јединствено тржиште са рајхсмарком као референтном валутом. Сан различит од сна Бундесбанке деведесетих година?

Како се на Интернету практично све може пронаћи, није ми представљао велики проблем да откријем нешто више о тој конференцији на којој је први пут артикулисана идеја економски уједињене Европе. Занимљиво је да ће се тешко нешто наћи ако се укуца само *Europäische Wirtschaftsgemeinschaft*, јер то јесте ЕЕЗ на немачком – ерго, добићемо само гомилу линкова који нас упознају са познатом нам ЕЕЗ, претечом данашње ЕУ у овој инкарнацији. Али ако се унесе и одредница времена и места, *Berlin 1942*, проналажење иде без проблема.

Пре него пређем на ствар похвалићу метод Лазањског да данашње догађаје тумачи у светлу историјских чињеница. Један симпатичан примерчић је и текст о некој тактичкој вежби, под командом данског генерала, где су наше генерале учили како да се поставе у сукобу у некој анонимној азијској или афричкој земљи. Текст почиње ретроспективом на 9. април 1940. У луку Копенхаген су упловиле две немачке крстарице са топовима упереним према граду. Рибари који су се ту затекли рано ујутру (намерно или случајно, није речено), узели су бачену им ужад, привезали је за докове и тако помогли Немцима да пристану. Данска је била окупирана... Кажу да је историја учитељица живота. За оне који не беже са часова.

У сваком случају, у Берлину је стварно одржана та конференција 1942. и стварно се говорило о економској будућности уједињене Европе. Наравно, уједињене под немачком палицом, за разлику од каснијих властодржаца, нацисти су углавном били искрени. Серија

---

¹ Аутор је директор Центра за модерну детаљанизацију.

памфлета са тог скупа је на једном британском сајту „тихе већине“², а овде ће бити обрађени први памфлет, укључујући уводно излагање и садржај који већ доста говори, и последњи памфлет о самом појму Европе – како су га онда видели.

Europäische Wirtschaftsgemeinschaft

BEING in Translation:

EUropean Economic Community

Von:

**ReichsWirtschaftMinister u. President der Deutschen ReichsBank
Funk;**

**Professor Dr. Jecht, Berlin; Professor Dr. Woermann, Halle;
Dr. Reithinger, Berlin; MinisterialDirektor Dr. Benning, Berlin;
Gesandter Dr. Clodius, Berlin, und GauWirtschaftsBerater Professor
Dr. Hunke, Berlin**

Mit einer Einführung von:

**GauWirtschaftsBerater Professor Dr. Heinrich Hunke
President des Vereins Berliner Kaufleute und Industrieller**

HerausGegeben von dem

**Verein Berliner Kaufleute und der Wirtschafts – Hochschule
Und Industrieller Berlin**

Published

BERLIN 1942

Second edition 1943

Haude & Spenesche VerlagsBuchHandlung Max Paschke

To assist non Germans, reading the above, certain letters have been capitalised for convenience ONLY

У предговору првом и другом издању стоји:

Текст садржи излагања објављена под називом „Европска Економска Заједница“, од стране Берлинског друштва за индустрију и трговину на почетку 1942. године, у сарадњи са економским саветником Берлинског комитета НСДАП и Комором индустрије и трговине.

Излагања су следећа:

- Walter Funk, министар економије Рајха и председник Рајхсбанке: „Економски изглед Нове Европе“
- Dr. Horst Jecht, професор на Берлинској школи економије: „Развој према Европској Економској Заједници“
- Dr. Emil Woermann, професор универзитета у Халеу: „Европска пољопривреда“
- Dr. Anton Reithinger, директор економског одељења I.G. Farbenindustrie A.G., Berlin: „Европска индустријска економија“
- Dr. Philipp Weisiegel, директор у Министарству рада Рајха: „Развој рада у Европи“
- Gustav Koenigs, државни секретар, Берлин: „Питања европског транспорта“
- Dr. Bernhard Benning, директор Кредитне компаније Рајха, Берлин: „Питања европске валуте“
- Dr. Carl Clodius, амбасадор у Министарству спољних послова: „Европска трговина и економски уговори“
- Professor Dr. Heinrich Hunke, саветник у Економском комитету НСДАП, председник Немачке агенције за економски публицитет и Берлинског друштва за индустрију и трговину: „Основно питање – Европа: географски концепт или политичка чињеница“

Како су излагања наишла на велико интересовање, аутори су их учинили доступним ширем кругу људи у Берлину, септембра 1942. Иза објављивања су стали Берлинско друштво

² <http://www.silentmajority.co.uk/>

за индустрију и трговину, председник Professor Dr. Heinrich Hunke и Берлинска школа економије, ректор Dr. Edwin Fels.

Као што видимо, ово су говорили веома утицајни и озбиљни људи тог времена, практично врх економских наука Рајха.

Даље се из самог садржаја види усмерење које бисмо могли окарактерисати као „европејско“ и у данашњим терминима. Овде ће бити изнете теме у излагањима које су ми деловале „европејски“. Наравно да постоје бројне разлике између ондашњег и садашњег концепта „уједињења“, у теорији и пракси. Но, ја сам свестан чињенице да ће се апологети данашње „Европе“³ већ потрудити да на сваки могући начин демантују сличности којима се ја бавим. Дакле, све разлике остављам њима.

Увод

Hunke Проблеми повезани са економском заједницом Континенталне Европе

Памфлети

Funk Економски изглед Нове Европе
Кооперација у Континенталној Европи
Кретање плаћања између европских држава и европски проблеми валуте
Обезбеђивање простора и економије Европе
Воља за кооперацијом у Европској Заједници

Jecht Развој према Европској Економској Заједници
Европска Економска Заједница и њено проширење
Циљеви и средства Европске Економске Заједнице

Woermann Могућности повећања производње хране у Европи

Reithinger Регионалне разлике у Европи

Beisiegel Људи – богатство Европе
Размена рада на бази међудржавних уговора
Прилагођавање Организације за развој рада

Koenigs Питања европског транспорта
„Техничко јединство“ у систему железница
Заједничка улагања у ваздушном саобраћају

Benning Питања европске валуте
Интерна економска ситуација са европским валутама
Управљање спољном разменом и билатерални уговори
Будуће формирање система европских валута
Европски валутни блок⁴

Clodius Европски економски и трговински уговори
Питање развоја рада (радне снаге) у Европи
Принципи европске кооперације
Европски регионални принцип

---

³ Наводници јер се често меша Европа као географски појам и нека генеричка идеја. Уосталом, можемо видети шта је председник Берлинског друштва за индустрију и трговину мислио под тим појмом.

⁴ Или европска валутна зона, односно еврозона...

Европа и глобална економија
Начини да се достигне европска кооперација

Hunke Основно питање: Европа: Географски концепт или политичка чињеница
Почетна тачка европског задатка
Карактер глобалне економије
Нова Ера

Много шта од овога изгледа као списак тема са неког скупа актуелне европске техно-бијурократије или неког сличног окупљања светских глобалиста. Следе делови излагања Хункеа и Функа, који су цитирани. Тамо где сам сматрао да је неопходно због појашњења или истицања неких чињеница, додао сам фусноте.

Увод - Professor Dr. Heinrich Hunke, саветник у Економском комитету НСДАП, председник Немачке агенције за економски публицитет

Дискусије о питањима повезаним са Европом почеле су како је моћ НСДАП расла. На Конгресу о Европи, од 14. до 20. новембра 1932, Алфред Розенберг⁵ је први пут на једном међународном форуму изнео идеје које нас сада покрећу. Нико од оних који се боре за нови економски поредак у Европи не може игнорисати његове идеје.

Док наш вођа одржава наду у постизање мирног договора са Енглеском, пут према европском економском јединству остаје проблематичан. Крај 1939. је био кључна тачка и било је природно да године 1940. и 1941. означе нови економски и политички поредак.

Економски поредак Европе се посматра у контексту следећих питања:

1. Теорија о Рајху и европској економији
2. Историјски, културни и економски значај немачког економског поретка
3. Основе будућих економских односа између држава
4. Природа Европске Економске Заједнице

25. јуна 1940. је министар Економије Рајха, Функ, званично објавио своје мисли, које истичу развој толико далекосежно да му дају државни значај. У октобру је журнал „Немачка Економија“ први пут сумирао принципе европске кооперације, фундаменталне принципе немачке спољне трговине, немачке извозне економије и начина промовисања извоза. То је учињено у популарној ревији „О Новој Европи“, обезбеђујући тако преглед проблема европске економске фузије.

Ставићу до знања да потпуно јасно морају бити постављена следећа питања: неопходан је политички поредак да би се постигла економска кооперација народа. Природа новог поретка је: свест о традицији, коришћење својих економских ресурса, дугорочни економски уговори и фер односи. Економска међузависност је судбинска. Тако је економско јединство Европе евидентно.

Проблеми повезани са Економском Заједницом Континенталне Европе

Оно што није рашчишћено се углавном односи на концепт економског усмеравања, обим солидарности и понашање суседа, развој властитих снага, одржавање стандарда живљења и набавку сирових материјала из страних земаља. Природно је да једно од ових питања узме превагу над осталима, у зависности од сета услова који ће превагнути.

Нема сумње да концепт усмеравања економије, или боље рећи њеног вођења, је нов колико је и револуционаран. Његово класификовање је битније, пошто европска кооперација

---

⁵ Alfred Rosenberg (1893-1946) један од првих и најутицајнијих чланова нацистичке партије. Сматра се једним од главних аутора нацистичких креда, као што је расна теорија, прогон Јевреја или животни простор.

судбински зависи од економског разумевања. Англосаксонски поглед на економију је мртав, чак је и „класична“ национална економија престала бити класична, али је преживела.⁶ Оно што долази је ново схватање са својом идеологијом и терминологијом, које дају основу међусобним уговорима и кооперацији.

1. Економско усмеравање није моментално решавање хитних ситуација, већ основа нове теорије и праксе.⁷
2. Економско усмеравање није идентично тенденцијама централне планске економије. Оно не покушава да онемогући индивидуално управљање кроз државну оперативу.⁸
3. Економско усмеравање значи следеће: нове инструкције креативним и конструктивним снагама појединачно, у вези са целим системом; креирање конзистентног погледа на економију; бирање важних задатака кроз политичко вођство и коначну одлуку државе о свим питањима у вези економске снаге. Осим ових ствари, економија је слободна и одговорна сама себи.

Обим солидарности појединачних економија и понашање према суседима одређују три ствари:

Прво, ограничени су сопственим економским развојем, препознавањем чињенице да коришћење индивидуалних ресурса не представља само захтев нове економске мисли, већ саму основу економских активности.

Друго, садржи обавезу да, због европске слободе, разматра се прво континентална Европа укључујући било који појам везан са економском активношћу. Није само укључена судбина коју деле европски народи, већ и чињеница да допуњавање европских економија преко њихових граница је могуће и оно што следи.

Треће, мора се одржати да, пре свега осталог, дух појединачних економија не сме ићи против духа кооперације са суседима.

Питање развоја сопствених снага се односи на проблеме монокултура, индустријализацију аграрног југоистока и буђење нових потреба.

Европа је општи животни простор. Једино кроз заједничка улагања у економије – а не кроз зависност једних од других – могућа је заштита од криза.

Немачка могућност да се апсорбују производи југоистока практично је неограничена, док је креирање потреба за немачким производима не само ствар интензивирања економија, већ такође и *мењања људи да би трошили више.*⁹

Једнако важно као индустријализација југоистока је и питање животног стандарда на северу. Прво, виши стандард је такође циљ немачке владе. Немачки народ не само да ово добро разуме, већ кроз своју борбу жели да осигура европску цивилизацију и културу. Борба ће дати користи целој Европи, укључујући и њен север.

---

⁶ Англосаксонско виђење економије се односи на класични економски либерализам, *laissez faire* принцип. Класична национална економија је заштита коју држава даје својим произвођачима, у оквиру које се могу развијати *laissez faire* односи. То су, дакле, мере протекционизма.

⁷ Упоредимо то са великим бројем разних „агенција“ на нивоу ЕУ, и појединачних држава чланица, те оних који желе „да уђу“. Јасно, ова пракса је и код нас узела маха. Посао „агенција“ је управо регулисање, односно усмеравање привредног и друштвеног живота.

⁸ Овде је истакнута разлика у односу на бољшевичку планску државну привреду. Јасно, и разне „агенције“ се не понашају као државни управљачи совјетског стила. Колико је индивидуално управљање у пракси о(не)могућено, друго је питање. Ствари постају потпуно разјашњене у следећем ставу.

⁹ Није ли овде глобализација јасна као дан!? Док центар има неограничену потребу да конзумира јефтине сировине и производе периферије, на периферији ће људи бити модификовани тако да би могли трошити што више производа центра. Није случајно то што нацистичка пропаганда много дугује маркетингу какав је измислила рецимо *Coca Cola*.

Друго, насупрот успешном повезивању са енглеским економским системом, судбина економија севера је веома повезана са Немачком. И треће, тешкоће северних држава, кроз које пролазе, су само привремена фаза прилагођавања.

Од 1940, према томе, суочени смо са економском и политичком револуцијом без премца. Проблеми су велики, али могу бити решени. Њихово решење даће Европи мир који заслужује и донеће велику еру заједничких улагања. Вреди борити се и радити за то.

Следеће дискусије помоћи ће нам да продубимо и проширимо разумевање задатака и природе Европске Економске Заједнице.

Економски изглед Нове Европе - Walter Funk, министар економије Рајха и председник Рајхсбанке

Који је смисао крви коју смо прилили, жртава на које смо спремни заједно са савезницима Рајха, ако нисмо спремни да једном заувек успоставимо темеље стварног поретка друштвеног живота. Европски народи су одавно схватили да деле заједничку судбину што има само једну логичку последицу – европску кооперацију.

Једини пионирски рад на топ пољу је промоција економских веза Немачке и југоистока. Прво фашисти, па онда националсоцијалистичка револуција креирали су основу нове политичке ере и друштвеног поретка у Европи. Бенито Мусолини и Адолф Хитлер дали су Европи прилику да стварно буде европска. Сада најзад долази време када ће народи Европе наставити пут кооперације, у својој оправданој тежњи ка економској безбедности. После Другог светског рата неће бити тензија и конфликта у Европи, који би могли оправдати изолацију. Економска област Европе биће недодирљива блокадама, тако да се нико неће лако одлучити да је нападне. Недавно сам објавио да економски ратови неће више имати никаквог смисла.¹⁰

Идеја проширене области била је изложена дискриминацији, иако тешко да је озбиљно разматрана. Чак су и политичари који припадају енглеском плутократском систему одједном прихватили ту идеју. Чак и они објављују такве своје идеје, које у ствари нису идеје и не могу бити тако класификоване.

Не видим ништа што би могло озбиљно угрозити тај пут, пошто је креирање великих економских области природан развој. Уопште немам намеру да доприносим расправи о фазама економског развоја, већ ћу само указати на повезаност економских и историјских процеса, који показују велику сличност са оним што се данас догађа.

Пре отприлике сто година немачки економски ентитет је почео да се формира из мноштва регионалних економија. Унификација земље је већ била ван питања, економски уговори почеше да се развијају, што је достигло врхунац кроз Zollverein (царинску унију) и донело огромне економске предности.¹¹

Како је ситуација изгледала пре тога? Било ко да је пролазио кроз Немачку путовао би јадним путевима и плаћао безбројне намете и царине на свом путу кроз туце држава. Свака од тих држава имала је свој суверенитет, финансијски систем и валуту, у покушају да створе нешто што би личило на независну економију.¹²

Ако би сада рекли Европа, уместо Немачка, долазимо до сличног, ако не и идентичног закључка – из чисто економске перспективе. Још једном је економски и технички прогрес тај

---

¹⁰ Упоредити са утопијама бесконфликтног друштва, какве прате ЕУ, односно ЕЕЗ, од њеног оснивања као „Заједнице за угљ и челик“. Идеја је идентична – после Другог светског рата нема потребе за конфликтима међу Европљанима.

¹¹ Царинска унија је била основа каснијег уједињења немачких држава у Други Рајх, које је извео Бизмарк. Изгледа да је у немачкој политичкој економије економско уједињавање у сврси политичког уједињавања и ширења. О томе говори и данашње понашање Европске Уније.

¹² Упоредити са садашњим причама апологета Европске Уније против затворених тржишта, на којима профитирају само неки (увек неименовани) тајкуни.

који гура ка формирању великих континенталних економских области. Садашња технологија нуди могућности које не могу потпуно искористити националне економије. Границе нација су се приближиле кроз све већу брзину возова, проширење мреже путева и пловних токова, трансконтиненталне ланце набавке енергената, који нуде много потенцијала, и најзад, авиона. Изван Европе огромне економске области су већ формиране, или су у процесу формирања, дејством ових фактора. За своје добро, Европа мора бити гурнута из романтичне назадности.

Европски ресурси и њихово комплетирање

Оно што нам недостаје биће надокнађено после овог рата на истоку Европе. Чак и данас, у свом поседу држимо велики и вредни део Совјетске Русије и усмеравамо своје енергије ка отварању ове области тако богате у сировинама. После ћемо имати задатак креирања политичког облика ове области, али прво људе треба укључити у европски економски систем. *Они такође заслужују профит од добрих дела европске цивилизације.*

Главни задатак који морамо решити је стварно европски задатак. Чак и данашња Европа гледа на исток и огромни арсенал совјетског оружја даје идеју колико много природних ресурса је могуће искористити. Ако би богата земља била коришћена модерним алатима европске пољопривреде, тада Европа дефинитивно не би трпела блокаде.

Додајмо, тропске колоније Африке ће нам нудити онај луксуз који није неопходан за преживљавање, али који чини живот угодним, и не треба да буде ускраћен људима вишег животног стандарда. И најзад, имамо глобалну трговину, која ће нам помоћи да више не буде неспоразума.

Природно, нови поредак не може бити креиран одмах, али током година биће могуће да се покlope понуда и тражња у целој европској области у невероватном обиму. Оне области Европе које и даље назадују биће охрабрене да поставе интензивнији економски систем. Индустријализација тих области ће се без сумње наставити, али тако што ће свака нација креирати своју индустрију, која најбоље одговара њиховим природним условима производње, и потребама европског тржишта. Већ су почели детаљни преговори између европских нација по тој линији. Једног дана ћемо решити проблем рационализације европске економије и верујем да, после консолидације, достићи ћемо ниво производње који је данас незамислив.

Државно вођење економије и рад између држава у Заједници

Размена роба између нација неће још бити посматрана као домаћа трговина зато што је још рано разматрати потпуно уклањање баријера. Као велика трговинска област ипак ће уживати све привилегије као тржиште под државном управом. Румунски фармер, норвешки дрвосеча, холандски баштован и дански сточар неће више бринути о томе где ће продати своје производе или да ли ће одговарајућа цена наградити њихове напоре. Они ће знати да међудржавни уговори одређују сигурни производњу и продају, и да су спекулације и кризе ствар прошлости. Текстилне компаније у Протекторату, француски хемијски радници и белгијски рудари неће више живети у страху од ниских надница и незапослености. Они ће бити уверени да европска економска област има здраве техничке и природне могућности и да тражња за добрима у овој огромној области никада неће престати. Реч „незапосленост“ престаће да постоји у европском економском речнику.¹³

Пословни кругови данас нуде позитивне примере сарадње међу нацијама. Мислите о томе како Немци и Италијани раде заједно и о уговорима између произвођача аутомобила из Немачке, Италије и Француске. Мислите о Немачко-Француским институцијама у хемијској индустрији,¹⁴ различитим заједничким предузећима између Немачке, Мађарске, Румуније,

¹³ Упоредити са теоријама како ће незапосленост одмах нестати по уласку у Европску Унију, јер ће незапослени моћи одмах да пронађу посао тамо.

¹⁴ Или Заједници за угљ и челик, зашто да не...

Финске, Холандије и Норвешке. Или о нарудбама немачке индустрије у Француској, Белгији, Холандији или Норвешкој. *И све ово је кроз приватну иницијативу*, што желим посебно нагласити.

У усмеравању економије државе међудржавни уговори креирају облик економског кретања који је као аутопут са свим одликама безбедности, као што је контрола сирових материјала, производња, продаја, размештај радне снаге и систем плаћања. Као резултат би се само нервозна бирократија и раширени колективизам возили по том путу. У оквиру ове аналогije, кретање роба остаје ствар приватних предузетника, обезбеђивање општих потреба не захтева државну интервенцију. Остављено је на иницијативи, духу проналазаштва да постигне најбоље перформансе свог економског возила, што је једино могуће ако се иницијатива остави њему самом.

Његов је посао да проток саобраћаја се не отме контроли, док је наш да осигурамо возачке дозволе буду укинуте оним несавесним возачима, који ометају проток роба недостатком свести или незнањем.¹⁵

Апсолутно је разумљиво из људске перспективе да је иницијатива предузетника пробуђена и стимулисана социјалном свешћу и осећајем заједнице, као и циљем да се оствари профит из својих напора. Обезбеђен економским редом у држави и општим саобраћајним правилима, он ће бити одговарајуће награђен.

Значај немачке економије пружа јасан пример другим народима, посебно тиме што су принципи доприноса постали реалност кроз велики број закона. На пример, државна политика цена у јавним тендерима.

Ово је једини начин на који врхунац економског развоја може бити достигнут, комбиновањем снага државе и предузетника. Само то ће обезбедити безбедну основу за социјални и политички мир.

Кретање плаћања између европских држава и европски проблеми валуте

У Европи је међусобно плаћање регулисано мултилатералним клирингом и примитивним методом билатералног плаћања. Стриктни билатерални систем, који је дошао као хитна мера после колапса златног стандарда, довео је до још опасније тенденције опадања комерцијалне трговине.

Према садашњим условима, систем клиринга има велике недостатке. Ако увоз у земљу премашује извоз, пикови клиринга настају, што може узроковати проблеме. Пример је клириншки дуг Немачке.

Преговарајући о клириншким пиковима више пута сам нагласио да је сасвим погрешно Немачку посматрати као непоузданог дужника. Због рата су наше увозне потребе расле, а извоз производа се прилагођавао. То су последице рата, али биће другачије у миру!

Наравно, дугорочно планирање европске економије учиниће клириншке пикове неодрживим. Али нације са јаким економским капацитетом биће позване да их премосте, могуће кроз инвестиције амортизације. Морам нагласити како валутна стабилност зависи од интерне вредности валуте. Моја теорија је да ако има доста рада, доста новце ће бити генерисано. Јасно је да већа нација, каква Немачка сада постаје, има потребу за већим обимом новца у својим плаћањима. Ефективним средствима управљања економијом, контролом цена, успели смо да одржимо стабилност валуте до сада.

После рата, радници ће бити аутоматски ослобођени и сировине ће бити обезбеђене ратом – оне са истока Европе и из колонија. Повећани увоз и јефтина радна снага ће бити основа валута. Увек треба разматрати везу између стабилности валуте и додатних сировина и доступности радне снаге. Човек који то разуме се неће плашити новца.

---

¹⁵ Не ради ли управо овако европска бирократија данас?! Од фамозног примера са печењем ракије, до бројних директива и смерница које приватни бизнис мора испунити – а ствар је појединца или предузећа како ће то постићи.

Неће бити једноставан задатак да се креирају баланси европских валута, које су патиле током рата, и урадити то у везама са онима изван Европе. Једини начин је успостављање реда између економија и тако интерне вредности валута. Тада ће спољна вредност бити ојачана кооперацијом. Ми у Немачкој сигурно нећемо покушати такозвану златну валуту, која је изгубила сваки значај после последњег светског рата. Наравно, схватамо да је злато роба која може помоћи у премошћивању пикова у међународној трговини, и ја често понављам да злато по себи није ни добро ни лоше, већ зависи како се користи. Једина ствар коју ћемо сигурно избећи је стари стил светске економије. Знамо добро како је тај модел завистан од англо-америчке доминације и такав је синоним за експлоатацију немачког народа и његову немоћ. Креирањем европског економског блока заштитићемо се од тог система.

Обезбеђивање европске економске области и воља за кооперацијом у Економској Заједници

Прво што треба обезбедити економску област Европе, у којој се данас налазимо. Прошле године учинили смо велики корак напред, народи Европе (уз пар изузетака) показују примерну солидарност у опирању највећој претњи нашој култури и начину живота до сада. Главне економије Европе морају бити контролисане на сличан униформни начин, посебно зато што се њихови синови боре раме уз раме за исти циљ.

Други предуслов економској унији је онај етички. Воља та европском кооперацијом, каква је сад виђена у ратним условима, треба да буде водила у нашој економској филозофији и у време мира. То захтева константни напор ка великим циљевима и прилагођавање њима, те вољу да се лични интереси подреде Европској заједници. То је коначни циљ који постављамо пред европске нације и коме тежимо. Ту и тамо биће жртва али коначни резултат биће на корист свим народима Европе.

Први задатак нове европске економије биће испуњавање друштвених обавеза. Овај рат није само око економског поретка, то је сцена социјалне револуције. Саздан од најплеменитије крви, бољи друштвени поредак за живот у Европи ће расти и мора расти.

Основно питање – Европа: географски концепт или политичка чињеница, Professor Dr. Heinrich Hunke, саветник у Економском комитету НСДАП, председник Немачке агенције за економски публицитет

У разматрању овог питања јасно је да је креирање Европске Економске Заједнице потпуно природна манифестација регенерације старог континента. Брзи поглед на последњих 450 година од како се Кристифор Колумбо искрцао на коралним острвима Западне Индије показује то сасвим јасно.

Прво, ту је аргумент да је Европа до 1942. живела од своје велике енергије изграђена на бази своје културе и економије. Ова чињеница је изван сваке сумње.

У својој књизи „Новија светска историја“ Дитрих Шефер се слаже са другим историчарима у овоме: Нови свет, који данас преплављује Стари свет својим производима и прети производњи у Европи, ништа није понудио онима који су га открили. Животиње која су тамо коришћене доведене су из Европе. Кукуруз је једина врста житарица која је тамо успевала, што заједно са кромпиром даје једини усев којим је Нови свет могао снабдети Стари. Знамо да су Европљани открили дуван у Америци, али било је потребно време да се развије његов узгој и да га заволе. Тако да ничег није било чиме би се могло трговати у довољним количинама. Емиграција у Индију је била немогућа, док се у Америку могло у ограниченим количинама.¹⁶

¹⁶ Ово преносим зато што ме неоснованост ових тврдњи неодољиво подсећа на сомнабулне тезе актуелних „европејаца“ о некој супериорности „Европе“ (они ту подразумевају само чланице ЕУ).

Експлоатација нових територија догодила се стварно тек пре век и по, што су омогућили проналасци Европљана, што је ове области претворило у прекоморску Европу. Бели људи су продрли у континенте, праћени машинеријом, пругама и другим средствима транспорта. Немачка, пре свих, обезбедила је Нови свет организаторима, војницима и радницима. И даље верујемо да су тек у 19. веку прекоморске територије постале стварно значајне за Европу. Оно што такође морамо утврдити је да су достигнућа Европљана преко мора била праћена дезинтеграцијом Европе.

Оснивање Европске Економске Заједнице

Сада је јасно да Европа не може опстајати као чисто географски концепт. Уместо тога, њена основа лежи у политичкој снази и свести о политичком јединству.¹⁷

Потпуно ћу игнорисати чињеницу да географи не могу Европу чак ни да исправно дефинишу. Карл Ритер, стари експерт географије, закључио је да Европа, као владар над осталим континентима може тачно обезбедити највишу класификацију света према политичким и историјским условима, на две категорије:

- а) европски свет, коме припадају и европеизирани земље
- б) не-европски свет, који није напредовао до нивоа европске цивилизације.

Разматрајући источну границу Европе он каже да је дефинише историја и да природну границу Европе чине њени људи, начин живота и цивилизација.

Данас наш Фирер наглашава да Европа нема географску дефиницију, само националну и културну. По њему, границе дефинише просто западна историја, која потиче са острва Грчке, и преко Римске империје прелази на запад. По њему, Европа је „фамилија народа, међу којима су политичка организација и циљеви могли бити дивергентни и различити. Међутим, у терминима крви и културе она представља комплементарно јединство“.

Теоретски, концепт као што је проширена област и њена економија мора бити одбачен зато што је бесмислен и недефинисан. Ништа није речено о самој области, осим да је одређене величине, веће него што је сада то случај.¹⁸

Одлучујућа чињеница у новом јединству Европе је тип кооперације и живота кроз њено јединство. Прво, то је једино могуће ако Европљани живе европским животом и борбе између нација су ограничене на културну и духовну сферу, и ништа више. Онда, постоји духовна и политичка солидарност, чак и заједница повезана са облашћу која је одлучујуће својство нове структуре. Најзад, једини циљ економске кооперације може бити Европска Економска Заједница. Европска Економска Заједница мора бити обликована према новим политичким категоријама, тако да ће се разликовати од економија прошлости.

Европа, као географски концепт, је према томе у процесу прављења простора за политичку чињеницу. Одлучујућа економска категорија биће у замени индивидуе са друштвом, глобалног тржишта са животним простором, капитала са организацијом радног простора. Успех ова три принципа означиће економски и политички развој револуционарног обима.

Видимо да животни простор није идентичан области које обухвата нација. Такође видимо да либерални став, по коме је економска понуда сасвим независна од политички управљане области је погрешан и може бити одбачен, као и меркантилни на национални идентитет економске области.¹⁹ Овај поглед јасно установљава економске везе са другим европским нацијама, јер ако захтевамо животни простор за Немачку, то такође афирмише животни простор других нација. Циљ теорије животног простора је једноставно формирање новог европског поретка, који гарантује свим нацијама животни простор.

¹⁷ Или „европским вредностима“, како се данас модерно каже.

¹⁸ Упоредити са данас недефинисаним крајњим границама ширења „Европе“, односно ЕУ.

¹⁹ Ово је слично догми о ширењу „Европе“. Прво, и данас се сматра погрешан став по коме можемо трговати са њима и ако имамо спор или нисмо политички прикључени. Не, ми морамо бити њихов интегрални део. Друго, и данас се одбацује меркантилна заштита домаће привреде.

Морам још једном нагласити да пример оживљавања југоисточних европских економија од 1933. То показује како су нови методи коришћени у тим земљама произвели несумњиви напредак. Видите, Немачка не гуши партнере финансијском зависношћу, и не чини их несолвентним. Монокултуре нису тражене нити проузроковане; цене нису обаране. Немачка само купује добра и поштено их плаћа. Немачка ослобађа продуктивне снаге тих земаља у смислу Фридриха Листа. Мале нације Европе не смеју имати било какве сумње да су исувише зависне од својих суседа и то морају узимати у обзир.

Скоро симултано и независно једни од других, људи свих европских нација су се дигли и створили формације, фронтове и покрете. То је једноставно израз времена које је дошло.²⁰ Створили су нове идеје и, у већини битних земаља, дали држави ново лице. У овом времену разарања, тешкоћа и одбране са којим се суочавамо једино је природно да се сећамо заједничке прошлости. Наша културна основа ће полако прерастати у европску свест.

Уместо закључка

Видели смо да су овде дали своју реч највиши званичници Трећег Рајха, из области науке и економије. Помињана је и воља Фирера, без кога ништа није могло, и који је по питању Европе био недвосмислен.

Да кренемо од краја овог есеја – европски идентитет се истиче иако Европа није дефинисана као географски појам (чудно за један континент), али је нацисти дефинишу као појам нације и културе. Све је то на добробит „малих нација“, које и не могу имати сумње да постоји други пут. Познато, зар не...

Усмеравања привреда, начин на који је држава регулише, је одлично описана, морам то признати. Један од најбољих описа на које сам наишао. Улога државе (или над-државних заједница) је да дефинише *стандарде*. Истина, не помиње се та реч, али се помињу смернице, или директиве, какве је у великој мери штанцовала актуелна европска бирократија.

Доста је речено о европском јединству, чак су излагања на моменте стварно надахнута. Француски индустријалац или румунски фармер не морају да брину – велико тржиште омогућиће да њихови производи имају купца и буду добро плаћени. Незапослености практично неће бити, јер ће се радна снага слободно кретати – сан који ни до данас није остварен, али је веома ефектан у предизборним кампањама. И све то има за основу европски идентитет и борбу за Европу, у којој се синови разних народа боре раме уз раме.

И ту су нацисти били у праву, што ћу сада доказати, а све остало закључите сами – зато сам овај одељак назвао *уместо* закључка. Већи део Европе је те 1942. био за Хитлера, заправо он је први ујединио Европу. Кренимо редом, од савезника, до оних који су се и даље опирали, респективно:

- 1) Хитлерови савезници, где је отпор таквој политици занемарљив, ако га је уопште и било: Италија, Бугарска, Румунија, Мађарска, Словачка, Финска.
- 2) Области где су савезништво или отпор ишло по етничким линијама: Хрватска, Босна, Украјина, Литванија.
- 3) Окупиране земље са великим бројем присталица: Француска, Белгија, Холандија, Данска, Норвешка
- 4) Стриктно или благонаклоно неутралне земље: Португал, Шпанија, Шведска, Швајцарска, Ирска
- 5) Окупиране земље са занемарљивим бројем присталица: Србија, Грчка, Пољска.
- 6) Неокупиране земље које се опирају: Уједињено Краљевство, Совјетска Русија (на рубовима Европе у ширем смислу).

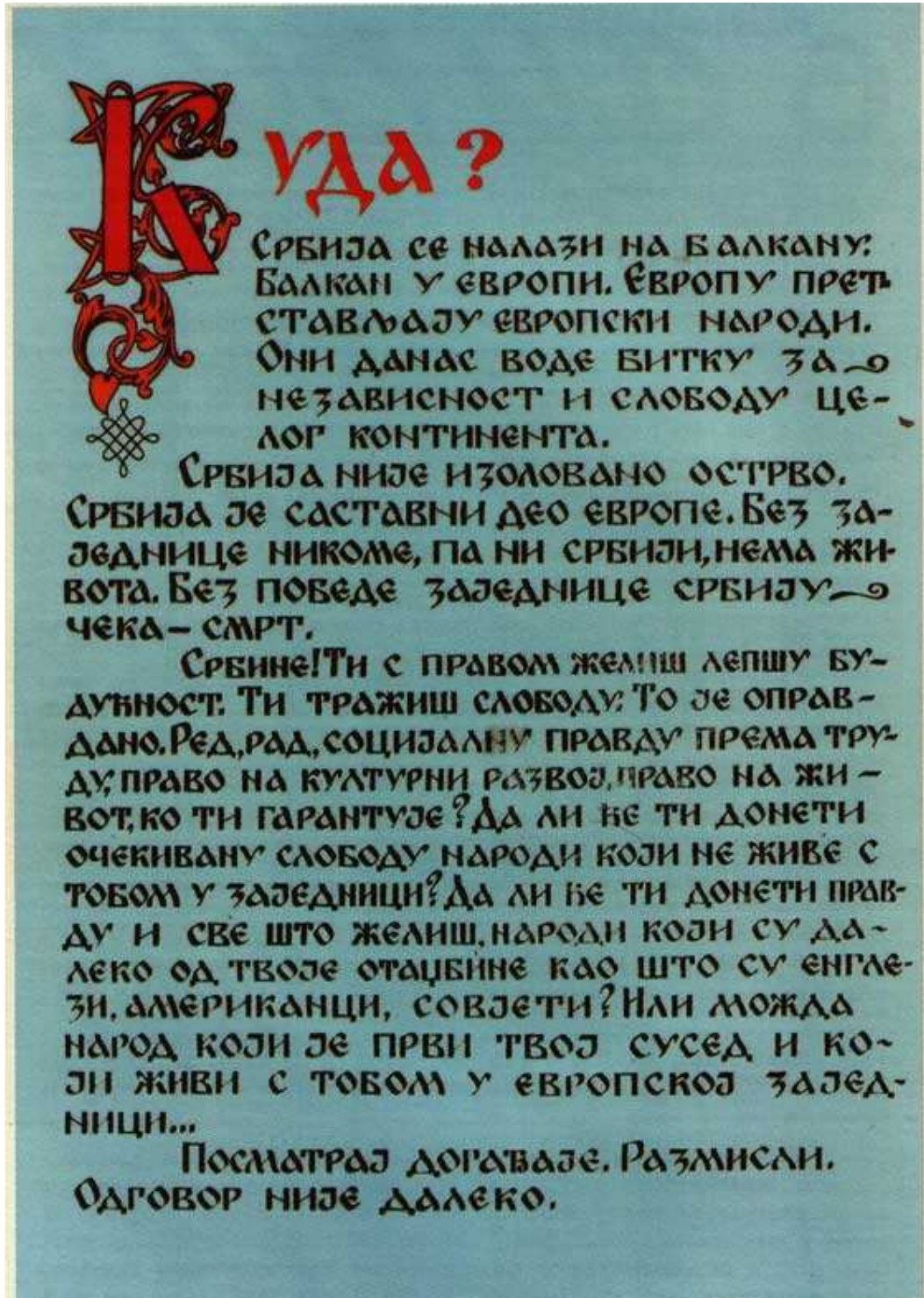
---

²⁰ Упоредити са „спонтаним“ ницањима разних дешавања народа, наранцастих револуција...

При свему томе треба имати у виду да до 1943. борби у Европи ван руског фронта скоро и да није било. Мање борбе су вођене на северу Норвешке, централном Балкану и у Француској. Све остало је занемарљиво – видесмо на почетку како је Данска окупирана.

За крај, како слика говори као хиљаду речи, подсетимо се немачке и недићевске пропаганде у Србији 1941. Да ли вам изнети ставови делују познато!? Сматрам да је знање моћ народа, а незнање је моћ само врхушки орвеловског типа. Пратите ситуацију, како је и речено у једном од плаката, одговори стварно нису далеко...

6.6.2008.

НЕМАЧКА

И
М
А
П
О
С
Л
А
З
А
С
В
Е

